

novoles

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „NOVOLES“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Hiter razvoj znanosti in tehnike silita človeka v to, da se na svojem delovnem mestu v celoti posveča delu, ki je zvečine enolično in nenehno podrejeno doseganju boljših delovnih uspehov. Tako delo pa utruja bolj umsko kakor fizično, zato je opaziti povečano željo po rekreaciji.

Rekreacija delovnih ljudi je zelo širok pojem, ki ne pomeni samo športnega udejstvovanja, ampak vsako dejavnost izven delovnega mesta, ki je namenjena sprostitvi delavca.

Rekreacija so izleti, dopusti, športna udejstvovanja, delovanja v kulturnih skupinah, skratka vse, kar je namenjeno telesni in duševni sprostitvi in česar se je moderni človek lotil z namenom, da pozabi na enoličnost dela.

Kdor si je v svoje življenje vključil rekreacijo, si olajša delo na delovnem mestu, na delo prihaja bolj sproščen in bolj pripravljen na reševanje težav.

Izrek »Zdrav duh v zdravem telesu« danes še posebej velja, poznali pa so ga že stari Rimljani.

LESARIADA

Na mreži – tekmo opazuje tudi sekretar republiškega sindikata za industrijo

Ženske so dobro kegljale

Kegljači so še posebej navdušili

Veselje po zmagi

Lesariada, največja športna prireditev lesne industrije Slovenije, je bila letos v Novi Gorici. Med več kot 1800 udeleženci je nastopalo tudi 72 članov našega kolektiva, in sicer: moški v kegljanju, odbojki, šahu, nogometu, balinanju, streljanju, ženske pa v odbojki, kegljanju, šahu in streljanju.

Lahko rečemo, da so naši predstavniki častno zastopali Novoles na tako velikem tekmovanju, saj so dosegli nekatere uvrstitve nad pričakovanjem. Oglejmo si jih nekoliko.

- odbojka-ženske: 2. mesto med štirinajstimi ekipami;
- kegljanje – moški: 4. mesto med 18 ekipami;
- odbojka – moški: 4. mesto med 18 ekipami;
- šah – ženske: 6. mesto med 11 ekipami;
- kegljanje – ženske: 8. mesto med 19 ekipami;
- streljanje – moški: 14. mesto med 40 ekipami;
- balinanje – moški: 14. mesto med 20 ekipami;
- šah – moški: 16. mesto med 29 ekipami;
- streljanje – ženske: 22. mesto med 26 ekipami;
- nogomet – moški: 29. mesto med 33 ekipami.

Posebej bi bilo potrebno pohvaliti poleg odbojkaric še moško kegljaško ekipo, ki je dosegla tako visoko uvrstitev predvsem zaradi resnosti in prizadevnosti pri vadbi, saj le načrtno delo, zasnovano na množičnosti, lahko vodi k boljšemu uspehu.

V skupni razvrstitvi je Novoles na 8. mestu med 44 udeleženiimi podjetji, kar je zadovoljivo, saj je uvrščen za eno mesto bolje kot lani.

Za konec bi bilo potrebno povedati, da opazamo med našimi tekmovalci premalo mladine, ki bi poživila tekmovalstvo in pripomogla k boljšim rezultatom. Verjetno je vzrok tudi v tem, da premalo skrbimo za športno množičnost v podjetju, saj bi tako dosegli možnost izbora tekmovalcev in s tem boljše rezultate na končnih tekmovanjih. Množična rekreacija zaposlenih je pač osnovni namen vseh sindikalnih tekmovanj.

Kot vedno doslej bomo tudi letos pripravili program letnega pouka s člani civilne zaščite in partizanske enote v podjetju. Spored pouka je letos precej običen in bo zahteval od vsakega člana civilne zaščite, zlasti pa še od komandirjev enot CZ in PE, kar največ skrbi in prizadevnega dela. Škromno število predvidenih ur pouka vsebuje kljub temu precej gradiva, zato se bomo morali v delo vživeti in se učiti z zavestjo: samo solidno znanje nam lahko zagotovi uspešno uredničenje začrtanih nalog. To pa je naša dolžnost in pravica.

Naj za začetek obudimo znanje misel, da je civilna zaščita važna in bistven sestavni del splošnega ljudskega odpora in s tem naše celotne narodne obrambe. Na to ne smemo nikoli pozabiti. Vedno moramo biti ustrezno pripravljene, da lahko takoj priskočimo na pomoč ljudem, če jih zadene nesreča. Zato naj ne bo odveč misel: čim bolj bomo o nevarnostih in nesrečah poučeni ter sposobni za boj proti njim, tem lažje in pravilneje bomo izpolnjevali humanistične in državljanske dolžnosti.

Na koncu bo vaja

Po oceni odbora (SLO) v našem podjetju smo že z dosedanjim poukom v enotah civilne zaščite in PE dosegli zelo dobre uspehe. V preteklih letih so imele naše enote več samostojnih in skupnih vaj, ki so bile zelo dobro izpeljane. Na vajah smo pokazali precejšnjo požrtvovalnost, iznajdljivost, tovarištvo in visoko zavest. Zlasti so se izkazale tehnično-reševalna, OAE in sanitarna enota, ki so pokazale na skupni vaji v letu 1972, da lahko tudi uspešno rešujejo poleg teoretičnih tudi zapletene praktične naloge. Seveda so tudi druge naše enote CZ in PE usposobljene za reševanje nalog.

Ob taki oceni dosedanjih uspehov in usposobljenosti članov enot CZ v tovarni se bomo spoprijeli z učnim gradivom, predvidenim za 1973. Vsi vemo: znanja ni nikoli preveč. Novo znanje izkušnje, nam bodo pomagale, da bomo še bolj pripravljene in usposobljene v enotah CZ in PE v našem podjetju.

Način pouka, pa tudi gradiva zanj, bo letos nekoliko spremenjen. Učno gradivo bo bolj prilagojeno našim potrebam. Nekatera predavanja bodo skupna za vse enote, saj sodimo, da bo tak način dela zagotovil večje in koristnejše uspehe. To velja zlasti za izmenjavo izkušenj. Hkrati s tem bomo tudi zmanjšali število ur, predvidenih za pouk v enotah CZ in PE.

Večina enot je začela s poukom v marcu. Že na prvi uri so udeleženci pokazali, da se bodo resno lotili gradiva in da ga hočejo uspešno obvladati. Po končanih predavanjih bo praktična vaja v okviru tovarne.

JURE DRAGOVIČ

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

DELAVSKI SVET

je na seji 25. 4. 1973 obravnaval gospodarski načrt podjetja, kjer je bilo med drugim ugotovljeno, da ga sprejemamo z zakasnitvijo. Vzroke je potrebno iskati predvsem v nepreglednosti stanja na področju surovin, trga in ostalih učinkov stabilizacijskih ukrepov. Vsekakor bo načrt težje uresničiti kot v prejšnjih letih, ker se pogoji gospodarjenja zelo hitro menjajo. Največ težje pri tem bodo nosili strokovnjaki iz operativne, ki se bodo morali zelo hitro prilagajati novemu stanju, zato jim bo potrebno pomagati in razumeti težave, v katerih bodo. Za uspešno realizacijo načrta bo podjetje uredilo:

1. preusmerilo čimveč proizvodnje v izvoz zaradi bolj stabilnega tujeja tržišča in izboljšanja likvidnosti;
2. revidiralo cene, kjer bo to mogoče;
3. revidiralo kupce glede na njihovo plačilno sposobnost;
4. revidiralo stroške po obratih;
5. predvidelo fizično povečanje proizvodnje za II %.

Vse zaposlene je potrebno opozoriti, da je to leto zelo težavno za gospodarstvo. Zato morajo biti strpni. Tudi vodstvo podjetja se trudi, da bi našlo ugoden prehod preko težav, ki se pojavljajo pretežno neodvisno od podjetja. Vsaka nepremišljena reakcija lahko povzroči le težave, ki ne bi vodile k boljšemu uspehu, katerega si vsi želimo.

– Sprejel je delovni koledar podjetja.

KDAJ HRANILNE KNJIŽICE?

V osmi številki z dne 10. 11. 1972 smo obvestili v članku KDAJ HRANILNE KNJIŽICE, da bo naše podjetje uvedlo del izplačila na hranilne knjižice. O koristi, ki jo ima podjetje in posameznik, je v omenjeni številki podrobno opisala tudi Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto.

V današnjem glasilu vas obveščamo, da pričnemo z izplačilom osebnih dohodkov na hranilne knjižice letos, to je z mesecem julijem. Ker mora podjetje za banko sestaviti seznam vseh zaposlenih s točnimi naslovi bivališča posameznika, prosimo vse zaposlene v podjetju, da se najkasneje do 15. junija zgledajo v svoji obratni pisarni z osebno izkaznico, kjer se bodo izpisali točni osebni podatki. Dvig gotovine se opravi samo z osebno izkaznico, zato mora imeti podjetje točne podatke.

Vse ostalo v zvezi s tem poslovanjem bo objavljeno v naslednji številki našega časopisa.

– Potrdil je samoupravni sporazum o zdravstvenem zavarovanju.

– Potrdil je pogodbo o dolgoročnem poslovno – tehničnem sodelovanju med Novolesom in gozdničarstvom iz Novega mesta in Kočevja. Ta pogodba vsaj delno zagotavlja boljšo preskrbo s surovino.

– Potrdil je samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju med Novolesom in Jugoeksportom, ki ureja vprašanje planiranja proizvodnje, prodaje in delitve dohodka med podjetjema.

– Sprejel je poslovnik o investicijskem vzdrževanju, ki določa način za obračun stroškov investicijskega vzdrževanja v podjetju.

– Sprejel je sklep, po katerem naj odbor za medsebojna razmerja imenuje komisijo za priprave in organizacijo samoupravne kontrole v podjetju.

– Imenoval je Aleša Kulovca za člana skupščine solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Novo mesto.

– Povečal je ceno kosilom za 1 din in malicam za 0,50 din ter določil, da je malica za nočno izmeno brezplačna.

ODBOR ZA EKONOMIKO

je na seji 19. 4. 1973 obravnaval:

– imenoval člane inventurne komisije, komisije za osnovna sredstva in komisij za popis obratnih sredstev;

– obravnaval predloge za zmanjšanje cen po enoti proizvoda v TSP in TPP;

– sklenil, da ostanejo rezervni skladi osebni dohodkov po obratih taki, kot so;

– sklenil, da morajo obrati v bodoče prošnje za posojila sredstev za izplačila osebnih dohodkov nasloviti odboru za ekonomiko;

– predlagal DS podjetja, da odobri še 20 % soudeležbo pri najetu posojila za izgradnjo hidrantskega om-

režja. Soudeležba bi znesla 100.000 din.

ODBOR ZA TRŽIŠČE

je na seji 19. 4. 1973 obravnaval:

– samoupravni sporazum z Jugoeksportom iz Beograda, ki zagotavlja soodločanje pri prodaji artiklov Novolesa;

– ugotovil, da prodaja izdelkov obrata TPP pada, kar je posledica manjšega povpraševanja po tem pohištvu, zato se je potrebno še bolj usmeriti na izvoz;

– ugotovil, da so sredstva za reklamo izdelkov premajhna, še posebej v sedanjih tržnih situaciji.

ODBOR ZA PROIZVODNJO IN RAZVOJ

je na seji 20. 4. 1973 ponovno razpravljalo o pogodbah o oddaji del za zasteklitev hale v Soteski tovarni Igorju GRUDNU in Dragu REBERNIKU in o izvedbi ogrevanja in izolacije tovarišema Marjanu JAZBINSKU in Slavku MARKOVICU. Sporno je bilo vprašanje, ali je odbor ukrepal pravilno, ker je dela oddal privatnikom. Odbor meni, da je priporočilo DS podjetja, s katerim ne priporoča pogodbenih del, jasno, vendar gre v navedenih primerih za pogodbe s privatniki, ki imajo registrirane obrti in ne gre za pogodbeno dela.

Glede vprašanja, zakaj CRD ni enakopravno sodeloval pri izboru izvajalcev za ogrevanje hale v Soteski, je odbor ugotovil, da le-ta v ponudbi, kljub ponovni zahtevi, sploh ni navedel datuma za dokončanje del, zato ga ni bilo mogoče upoštevati pri izboru izvajalcev.

Odbor meni, da je potrebno v bodoče točno razčistiti kdaj in kako se lahko sklepajo pogodbe:

– s privatnimi obrtniki,

– s privatniki, ki imajo popoldansko obrt in so zaposleni v Novolesu,

– s pogodbo o delu s sodelavci Novolesa.

Potrebno je pripraviti ustrezno navodilo in tudi natisniti vse formulare v zvezi s pogodbami in pogodbami o delu. Dokler to ne bo urejeno, odbor ne bo potrjeval pogodb.

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

je na seji dne 21. 4. 1973 razpravljalo:

– o delu krajevne skupnosti Strža in predlagal tovariša Jadrana Šnidaršiča in Stefana Jakliča za predstavnika v odboru krajevne skupnosti;

– o družbenem dogovoru o kadrovske politiki občine Novo mesto in sklenil, naj da kadrovska služba strokovne pripombe na vsebino dogovora;

– obravnaval spremembe ocen delovnih mest in ocen novih delovnih mest ter jih predlagal v potrditev DS;

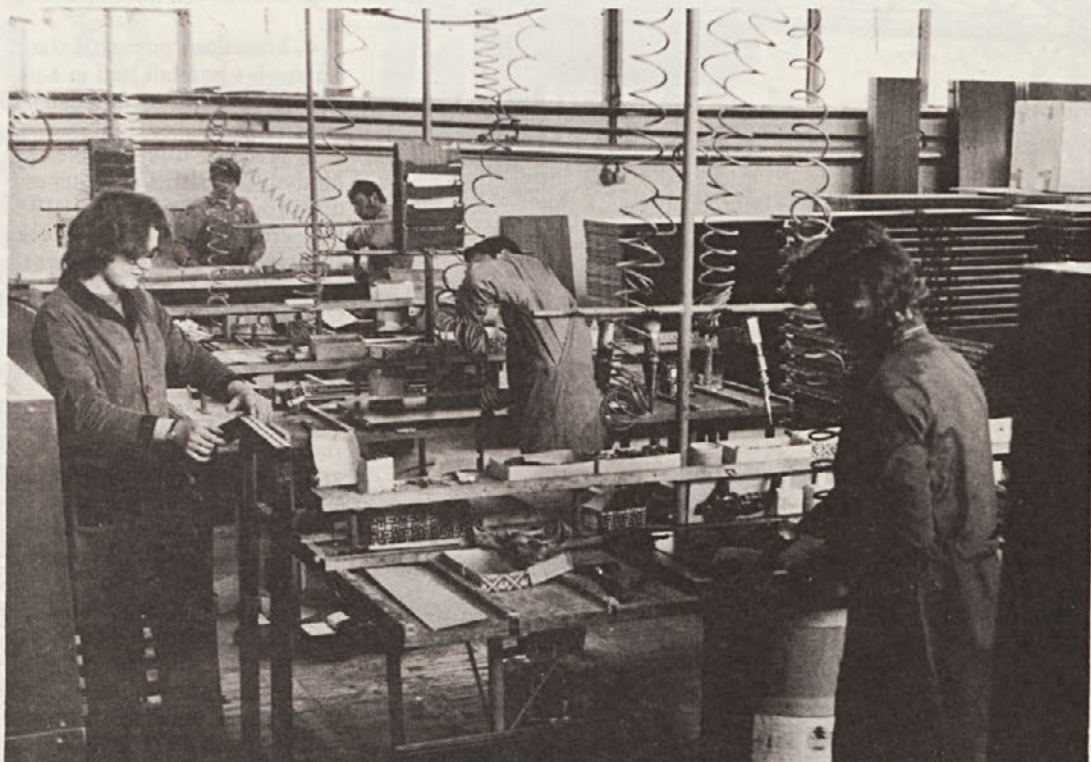
– obravnaval in sprejel v delovno razmerje nove sodelavce ter obravnaval premestitve že zaposlenih delavcev;

– sklenil, da se tovarišema Zdenki in Venu BUKOVEC podeli v letu 1974 eno od stanovanj v Novem mestu;

– potrdil nadure sodelavcem, ki prejemajo stimulacijo;

– sklenil, da grede sodelavci lahko na letovanje v sodelovanju s podjetjem Alpe – Adria tudi na kredit in da jih bo kreditiralo podjetje;

– sklenil, da vsakemu direktorju sektorja pripada le 5 oddajnic za drva poslovnim partnerjem.

Dobri delovni pogoji vplivajo na storilnost (Foto: Sandi Mikulan)

OSEBNI DOHODKI

MESEČNO POVPREČJE:

MESEC	Št. plačanih ur	NOVOLES	TDP	TSP	TPP	TVP	ŽAGA STRAŽA	ŽAGA SOTESKA	UPRAVA IN POMOŽ. DEJ.
II. poll. 1972	184	1.718,25	1.565,22	1.679,00	1.679,40	1.511,25	1.900,10	1.678,98	2.376,97
januar 1973	184	1.841,84	1.652,32	1.762,72	1.773,76	1.635,76	2.044,24	1.841,84	2.585,20
februar	184	1.828,96	1.641,28	1.775,60	1.748,00	1.654,16	2.082,88	1.884,16	2.434,32
marec	184	1.849,20	1.689,12	1.760,88	1.744,32	1.670,72	2.130,72	1.825,28	2.493,20
april	184	1.876,80	1.687,28	1.779,28	1.819,76	1.668,88	2.159,64	1.878,84	2.530,00

V preteklem štirimesečnem obdobju je v osebnih dohodkih opaziti občuten porast v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1972, saj je znašal povprečni osebni dohodek za obdobje lani 1.452,53 din, medtem ko je bil letošnji povprečni osebni dohodek 1.840 din.

Iz tabele je mogoče podrobno razbrati povprečne osebne dohodke v podjetju in obratih v preteklih mesecih in zaključiti, da so se osebni dohodki v primerjavi s povprečjem lanskega drugega polletja občutno povečali.

Osebni dohodki v obdobju od januarja do marca so se le malo spremenili, za kar je potrebno iskati vzroke predvsem v pomanjkanju surovine za proiz-

vodnjo in slabšem plasmanu naših proizvodov, predvsem v obratu TPP.

Upamo, da so to le prehodne težave, ki jih v podjetju opazimo že več let v enakem obdobju (spomladi) in da bo v bodoče mogoče normalno povečevati tudi osebne dohodke. Vsekakor pa je potrebno opozoriti, da osebne dohodke lahko povečujemo predvsem z boljšim gospodarjenjem s sredstvi za delo, lesom, repromateriali, boljšim izkoriščanjem le-teh, večji prizadevnosti nas samih v upravnih službah in proizvodnih obratih, saj cene našim proizvodom že dolgo ne moremo ustrezno povečati in od tod ne moremo pričakovati bistvenega povečanja osebnih dohodkov.

Kako do stanovanj?

Kot celotna družba tako tudi Novoles v preteklem obdobju ni stanovanjski problematiki dal takega poudarka, kot ji gre, čeprav tega ni zanemaril, saj si je v tem času pridobil fond 80 stanovanj, ki ni majhen.

S sistematičnim reševanjem stanovanjskih problemov je Novoles pričel leta 1971 in 1972, predvsem pa po resoluciji o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva skupščine republike Slovenije. V osnovi si je Novoles zadal sledeče principe pri reševanju te problematike:

1. Obračati fond 80-ih stanovanj s tem, da se kreditirajo stanovalci do največje možne mere in da se od njih zahteva, da z zgraditvijo lastne hiše stanovanje čimprej izpraznijo;
2. kreditirati tiste, ki si želijo zgraditi lastno hišo in imajo za to ustrezno dokumentacijo;
3. dokupovati nova stanovanja;
4. kreditirati popravila starejših stavb v zasebni lasti in s tem izboljšati kvaliteto dosedanjega stanovanja.

V prvi fazi torej Novoles želi čimbolj izkoristiti svoj stanovanjski fond. Tako je v letu 1972 bilo kreditiranih – nekaj v celoti, nekaj pa deloma – 6 prosilcev, ki bodo v najkrajšem času izpraznili Novolesova stanovanja. V letu 1973 pa bomo kreditirali še nadaljnjih 8 takih prosilcev.

V tem obdobju smo pričeli tudi z organizirano montažno gradnjo. Graditelj je 7 in vsak od njih je prejel iz sklada za stanovanjsko izgradnjo v letu 1973 60.000 din kredita, kot dovoljuje Novolesov Pravilnik o dodeljevanju kreditov, ter bančno posojilo v vrednosti 48.000 din.

Letos je odbor za medsebojna razmerja razdelil še 580.000 din med prosilce, ki so prošnje vložili v letih 1971 in 1972. Žal tudi tako velika vsota ni bila dovolj, da bi ustregli vsem že-

ljam, zato so nekateri dobili le del kredita, nekateri pa bodo morali počakati še eno leto.

V izgradnji sta tudi že dve novi stanovanji na podstrešju v bloku 75 v Straži. Namenjeni sta bili dvema družinama, ki ju je odbor smatral za najpotrebnejši. To sta bila Alojz Šenica in Anton Kumelj. Žal je le eden verjel odboru za medsebojna razmerja in bo tako stanoval v enem največjih stanovanj v Straži. Drugi pa si je raje stanovanje vzel sam in se nasilno vselil v napol izseljeno stanovanje v bloku 87, kar je gotovo obsojna vredno. Novoles je zoper njega vložil tožbo, ki se sedaj rešuje na Vrhovnem sodišču Slovenije. Še tako velika potreba samovoljnosti ne more opravičiti.

V daljšem obdobju pa „Novoles“ proučuje možnosti graditve blokov in samskega doma v Straži, s čimer naj bi že v dognem času le prišli do še večjega števila kvalitetnejših stanovanj.

ALEŠ KULOVEC

ZA RAZVOJ DELAVSKIH UNIVERZ

„Le delavci, izobraženi samoupravljavci, bodo osnovna sila družbene preobrazbe na podlagi ustavnih dopolnil. To pa je naloga, za katero zaenkrat delavske univerze kot ustanove za splošno družbeno in strokovno izobraževanje delavcev materialno in kadrovske niso dovolj usposobljene.“

FRAN ŠETINC
(na 32. seji CK ZKS)

PIŠE: SLAVKO MEDLE

HANNOVER 1973

Čeprav sem dokaj reden obiskovalec sejmov strojev in opreme za lesno industrijo, sem bil ob obisku letošnjega hannoverskega sejma vseeno presenečen nad silnimi koraki, ki jih dela sodobna tehnika. Razveseljivo pri tem je, da lesno strojništvo prav nič ne zaostaja.

Kakor so bili pred dvema letoma najbolj značilni nosilci napredka stroji, ki so bili krmiljeni z različnimi programi, tako so se letos pojavili že elektronski računalniki, ki s pomočjo luknjanih kartic, na katerih so vlučnjeni posamezni programi, nastavljajo cele sisteme strojev. Seveda so ti sistemi izredno dragi in uporabni ter dostopni samo največjim tovarnam. Videti pa je, da proizvajalci posvečajo večjo pozornost strojem za ploskovno pohištvo, kar pa je razumljivo, saj je ta tehnologija enostavnejša in se jo da lažje avtomatizirati in programirati. Poraba časa za nastavljanje strojev je pri sistemih z računalnikom skoraj nepomembna, pa tudi samo delo zahteva v glavnem samo nadzor. Sistem strojev od formatnega obreza, do brušenja upravljata le dva delavca.

Seveda je viden napredek tudi na področju masivne predelave lesa, vendar le-ta ni tako silovit kot pri ploskvi. Verjetno je vzrok v manjši konkurenci med proizvajalci strojev ali pa v stagnaciji predelave masivnega lesa. Razmah industrije vseh vrst plošč, plastičnih nadomestkov lesa je tako velik, da ni čudno, da gre vstič tudi industrija strojev za nadaljnjo obdelavo omenjenih materialov.

Tradicionalni proizvajalci strojev za predelavo masivnega lesa, kot so Knoevenagel, Zuckermann, Wigo, Reichenbacher, Bacci, Hempel, Locatelli in drugi, so bili seveda vsi prisotni s svojimi najnovejšimi dosežki.

Kot posebno zanimivost bi omenil KNOEVENAGLOV dvojni karusel, ki poleg osnovne faze rezkanja opravi še prikrajševanje, vrtnje, brušenje, po novno brušenje itd. Vse to se opravi, ne da bi moral delavec obdelovanec predstavljati. Ročno opiralo gugalnika je moč na tem karuslu narediti od začetka do konca, ne da bi ga bilo treba med obdelovanjem jemati v roke.

Zanimiva je bila tudi kopirka firme Zuckermann, ki skopira in obrusi stilno nogo v eni fazi. Pripomniti je treba, da je noga obdelana tako kvalitetno, kakor

je ni moč obdelati na klasičen način, ki je v navadi pri nas. Stroj zamenjuje devet delavcev, stane pa približno 70 milijonov S din.

Omenil bi še LOCCATTE-LLIJEVO brusilko za struženje elementov, ki pomeni bistven napredek v primerjavi z že poznanimi. Stroj je kombinacija brušenja s statičnim papirjem (sistem Hempel) in osne brusilke. Obdelovalci so izredno dobro obrušeni, brez zadržin in obročkov.

Tudi tehnika površinske obdelave je naredila nov korak. Sicer obljubljenega Steinemmanovega atomskega sušilnega kanala nisimo videli (menda ni še zrel za serijsko proizvodnjo), so se pa izkazali drugi proizvajalci, kov so Wemhoenner, Hackmack in Eisenmann. Medtem ko se je Eisenmann že tako razrasel, da dela samo še velike lakirnice, pa sta razstavljala Hackmack in Wehoenner zelo zanimive sušilne kanale. Zanimive predvsem zato, ker so grajeni za navpični dvig sušičih elementov. S tem je bilo veliko prihranjenega na prostoru. Omenjeni kanali bi bili posebno primerni za nas, ki smo utesnjeni v lakirnicah.

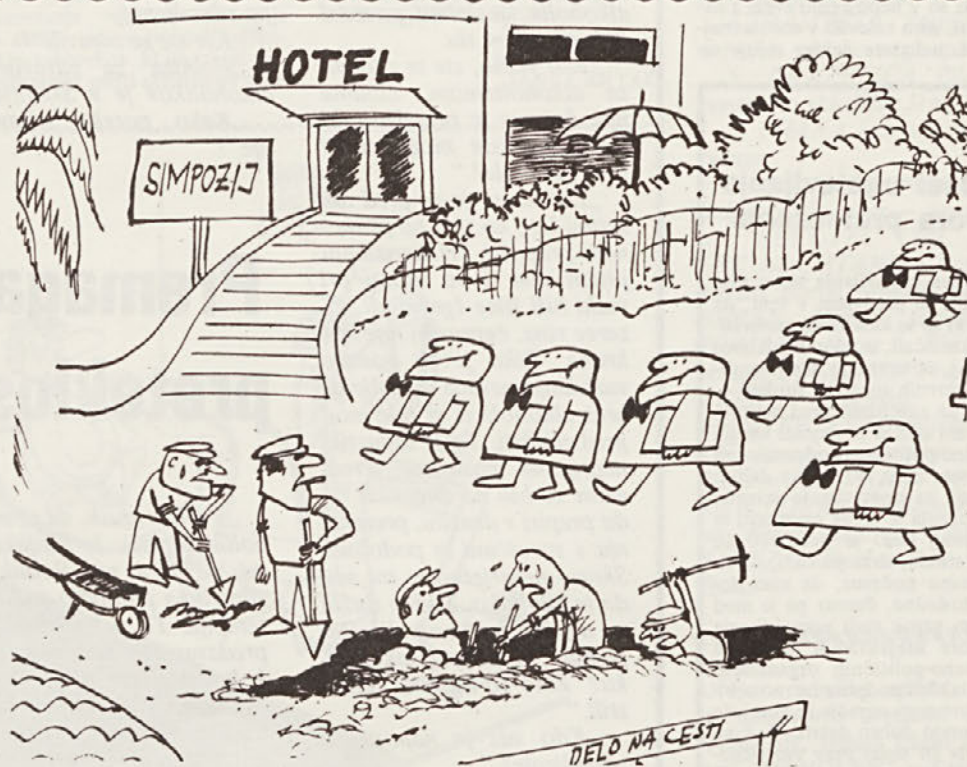
Kot posebno poglavje bi omenil sredstva za notranji transport in skladiščenje. Povsod je slutiti težnjo po racionaliziranju dela, kar je tudi doseženo, saj delujejo že celi sistemi transporta materiala ali pa skladiščenje brez človeške roke. Hannover nam je potrdil, da je bila odločitev za regalna skladišča v TDP in sedaj v TSP pravilna.

Posebej bi lahko omenili tudi tako imenovano „spremljevalno industrijo“. To so proizvajalci strojnih elementov, hidravlike, pneumatike, vakuumske tehnike, relejev itd. Ugotavljali smo, da je Nemcem in Italijanom lahko graditi zahtevne in komplicirane stroje, saj imajo na trgu vso veliko paleto različnih elementov, ki jih vgrajujejo v stroje. Ugotavljali pa smo tudi, da se naši proizvajalci (kot Žičnica in Bratstvo) premalo vključujejo v mednarodno delitev dela. Zakaj morajo vse strojne elemente narediti sami, ko pa jih večino lahko kupijo od specializiranih proizvajalcev? Pri vseh, tudi največjih nemških in italijanskih proizvajalcih, je bilo videti, da so samo predvsem konstruktorji, potem pa montažerji. Zakaj delati n. pr. lastne pneumatske cilindre, če pa se

dobi pri Martonairu vse od najmanjšega releja do cilindra premera 500 mm. Mislim, da gornja ugotovitev velja tudi za naše tehnologe, ki naj bi se pri izboljšavah in rekonstrukcijah naših strojev bolj posluževali izdelkov, ki so že na trgu (našem in tujem).

Obiskovalcem sejma tudi ne more uiti občutek strahovite konkurence, predvsem med nemškimi in italijanskimi proizvajalci, v boj pa se vse bolj vključujejo tudi britanski tovarnarji. Proizvajalci se združujejo v močne grupacije, ki nastopajo na trgu, predvsem tujem, enotno s kompletnimi postrojenji, celimi tovarnami, mnogokrat pa je vključen celoten inženiring.

Omeniti velja še, da je sejem sicer splošno tehnični, vendar specializiran po panogah. Tako ima strojogradnja za lesno industrijo na razpolago tri ogromne hale, pa vendar so morali mnogo razstavjalcev odkloniti zaradi premajhnega prostora. Prednost Hannoverja je tudi v tem, da je razporejen po panogah in ne po državah kot Zagreb, kjer se vidi vse in nič. Ravno vsled pomanjkanja prostora je bil letošnji sejem zadnji v sedanji obliki, prihodnji bo specializiran, videti bo pa še več, kot je bilo letos.

– Po kaj so pa tile prišli?

– Imeli bodo simpozij o tem, kaj je delavski razred? (po Delavski enotnosti)

Delo sindikata v preteklem obdobju

Z občnim zborom, ki je bil 20. aprila letos, se je menjal tudi centralni odbor sindikata našega podjetja. Ob tej prelomnici se zastavlja vprašanje, kakšno vlogo naj ima centralni odbor in kaj je bilo storjenega v prejšnji mandatni dobi? Odgovor na prvi del vprašanja ni težaven, saj ima odbor tak obseg dela, da ga v podrobnosti ne bi mogel razčlenjevati.

V programski osnovi zveze sindikata, katere smernice bi morali upoštevati tudi mi, so bile v ospredju predvsem te naloge:

– razvijati samoupravljanje kot temeljni družbeno ekonomski odnos ter ga razširjati v naši del. organizaciji;

– usklajevati interese obratov del. skupin in posameznikov z interesi podjetja;

– izpopolnjevati oblike samoupravljanja in natančneje opredeliti odgovornost vsakega posameznika v samoupravnem sistemu;

– storiti vse za višjo izobrazbeno in kulturno raven zaposlenih in s tem uresničevati načelo, da sta znanje in splošna razglednost odločilna za dejavnost posameznikov v samoupravnem sistemu;

– utrjevati socialno varnost zaposlenih, boriti se za njihovo višjo življenjsko raven in za stalno izboljševanje življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih;

– doseči večjo enotnost in učinkovitost sindikalne organizacije kot celote s stalnim izpopolnjevanjem metod političnega delovanja s smotno kadrovske politiko in stalnim izobraževanjem sindikalnega aktiva.

To so osnovne naloge, ki so bile postavljene pred naš odbor. Mnogo nalog, ki so v neposredni zvezi z navedenimi, smo reševali v enostavnejši obliki, nekatere naloge rešuje sa-

mo podjetje, brez vpliva in potenciranja sindikalne organizacije, veliko nalog pa je zaradi obsežnosti ostalo nerešenih in odprtih za razpravo ter odločanje novemu odboru.

Kljub temu, da je odbor v celoti vedno aktiven in da je s prizadevanjem reševal vse naloge, menim, da nismo storili vsega, kar bi morali. V zagovor našemu pomanjkljivemu delu naj poudarim, da delamo v zdravem in čvrstem kolektivu, kar je potrebno samo krepiti in utrjevati. Novi odbor ima pred seboj mnogo težavnejšo pot, saj se je znašel pred preformiranjem podjetja v temeljne organizacije združenega dela. To pomeni, da je nujno kljub reorganizaciji ohraniti zdravo in kleno celoto.

Na koncu želimo člani starega odbora novemu odboru plodno in uspešno delo.

Peter Martinčič

Delo na sodobnih strojih zahteva tudi od delavca veliko strokovnost (Foto: Sandi Mikulan)

Pet minut s samoupravljalci

Z Alojzom Šenico, ki je že 4 leta zaposlen v tovarni vezanih plošč, sva se pogovarjala o enem glavnih sovražnikov človeštva – alkoholu. Ker je tov. Šenica zdravljeno alkoholik, je lahko povedal kaj več o tem zlu.

„Kot vemo, ste se zdravili za alkoholizmom. Zanima nas, kaj vas je pripeljalo do tega, da niste mogli živeti brez alkohola?“

„Začelo se je že pred desetimi leti, ko sem bil pismo- noša pri pošti. Pri raznašanju pisem sem dobil skoraj pri vsaki hiši silce žganja ali kozarec vina, čeprav bi raje kos kruha. Tako je to postalo vsakdanja navada in življenja brez alkohola si ni bilo moč predstavljati. To je zapustilo neprijetne posledice. Predvsem so bili na dnevnem redu prepiri v družini, prerakanja s sovaščani in podobno. Skoraj neverjetno se mi zdi, da je bilo tako. Tudi v službi mi niso nič več zaupali, sicer pa-kdo bi zaupal alkoholiku? Zato so me tudi odpustili.“

„Kdo vas je napotil na zdravljenje?“

„Po odgovoru službe na pošti sem bil brez dela in upal sem, da bom dobil delo v Novolesu. Ko sem se poza-

nimal za službo v kadrovs- kem oddelku, mi je kadro- vik dejal, da z delovnim raz- merjem ne bo nič, dokler se ne pozdravim. Zato sem se takoj odločil, da oddidem na zdravljenje.“

„Kje ste se zdravili?“

„Bolnica za zdravljenje alkoholikov je v Škofljici.“

„Kako poteka zdravlje- nje?“

vsak bolnik še izpit iz alko- holizma.“

„Koliko časa poteka zdravljenje?“

„Različno. Za tistega, ki se aktivno vključi v zdravlje- nje, traja praviloma tri mese- ce, za ostale pa dalj.“

„Kakšno je vaše počutje po zdravljenju?“

„Lahko trdim, da odlič- no. Že dve leti, odkar sem ozdravljeni alkoholik, ne ču- tim nobene želje za alkoho- lom. Počutim se zelo dobro, posebno še zategadelj, ker so sovaščani zelo prijazni z me- noj, kar velja tudi za sode- lavce. Na tem mestu bi se rad zahvalil samoupravnim organom podjetja, ki so mi omogočili, da sem prišel do stanovanja ter mi na ta na- čin pomagali še bolj utrditi voljo do abstinence. Ne mo- rem tudi mimo tega, da ne bi še enkrat povedal kakšen sovražnik je alkohol, kako se ljudje premalo zavedajo, kaj imajo, če niso alkoholiki.“

„Ali poteka zdravljenje še po terapiji v Škofljici?“

„Zdravljenje ne, se pa se- stajamo zdravljeni alkoholiki vsak teden v klubih, kjer iz- menjujemo izkušnje ter po- magamo tovarišem, ki zapa- dejo v recidiv (ponovno uživ- vanje alkohola).“

Smisel ugotavljanja izvora premoženja

Namen prijavljanja virov premoženja je predvsem v tem, da tiste, ki so se kakorkoli material- no okoriščali in zlorabljali svoj položaj, odstranimo s pomemb- nih delovnih mest in funkcij – druge pa zaščitimo pred neupravi- čenimi očitki in napadi ter jih moralno-politično podpremo pri njihovem delu. V zvezi z delom komisij za ugotavljanje virov premoženja je treba opozoriti še na nekaj. Delo je sicer več ali manj steklo, drži pa tudi, da so večinoma počasne, da niso do- volj dosledne, čemur pa je med drugim vzrok tudi pomanjkanje podpore subjektivnih sil, to je družbeno-političnih organizacij. Brez takšne podpore ne more biti potrebnega ozračja in komisije ne morejo dobro delati. Tudi ne gre, da bi sedaj prav vso odgo- vornost za zatiranje deformacij prevzeli na komisije. Skratka, nujno je, da dosežemo na tem področju večjo učinkovitost. (Besede Franca Popita)

Premagal preteklost

„Vsakdo misli, da se alko- holiki zdravijo le z injekcija- mi, pa to ni res. Bolniki se zdravijo s pomočjo psihične terapije. To so vsakodnevna predavanja in razgovori o al- koholizmu ter njegovih pos- ledicah. Najprej se mora vsak bolnik predstaviti osta- lim pacientom, kar pomeni, da opiše svojo pivsko ka- riero. Dokler tega ne pove, ne more začeti z zdravlje- njem. Po predstavitvi opravi

Kje, kdaj in kako imamo... zavarovano svoje premoženje?

Celotno premoženje „Novolesa“ je zavarovano pri Zavarovalnici „Sava“ poslovni enoti Novo mesto. Premije zavarovanja se plačujejo po posameznih panogah, kjer je s pravilniki določeno, katere nevarnosti krije posebno zavarovanje. Tako imamo zavarovan industrijski požar, strojelom, odgovornost, vlom, avto-nezgode in kasko zavarovanje.

Požarno zavarovanje nam tako krije nevarnosti požara, strele, eksplozije, viharja, toče itd. Če je posebej dogovorjeno, je krita tudi nevarnost poplave, izliva vode, zemeljskega plaz. Prav tako krije to zavarovanje nevarnost uničenja ali poškodbe zavarovanih stvari, zaradi reševanja ob nastanku zavarovalnega primera (pri gašenju požara, pri rušenju ali odnašanju zavarovanih stvari, ter pri dajanju pomoči) ali zaradi izginotja zavarovanih stvari ob zavarovalnem primeru. Požarno zavarovanje krije samo gmotno škodo, ki je zaradi zavarovane nevarnosti nastala na zavarovanih stvareh, ne pa druge posredne škode (odškodninske odgovornosti, izgube zaradi prekinitve dela). Po zavarovalnem primeru mora zavarovalec dati najpogostejše v petih dneh popis uničenih ali poškodovanih stvari in navesti njihove vrednosti.

Morda bo kdo rekel, da so premije zavarovanja prevelike, če napišem, da samo za požarno zavarovanje plačujemo letno okoli 55 starih milijonov dinarjev. To je mnogo, a če se spomnimo požara leta 1970 v TSP, ko je pogorela cela hala in smo zanjo dobili 10-krat več, kot smo plačali celoletne premije za zavarovanje za tisto leto, bo gotovo vsak raje imel svoje imetje zavarovano in v primeru nesreče ne bo tako prizadet, ker mu bo zavarovalnica pomagala.

Strojelomno zavarovanje krije nevarnost uničenja ali poškodbe zavarovanih stvari, ob nezgodi v obratovanju, za katero se štejejo dogodki, ki nastanejo nepričakovano in iznenada pri uporabi zavarovane stvari, zaradi: napake v konstrukciji, materialu in izdelavi, neposrednega delovanja električne energije (kratkega stika, prenapetosti), razleta ali razpada delovanja centrifugalne sile; zatajitve varovalne ali regulacijske naprave; padca zavarovane stvari, padca ali udarca drugega predmeta na zavarovano stvar itd. To zavarovanje ne krije druge škode zaradi: požara, eksplozije, korozije, sevanje, staranje, prekomerne vibracije, preobremenitve in prenapetosti strojev, obratovanja pred končnim popravilom, itd.

Predmet zavarovanja pa niso: vse vrste orodja, svedri, noži, žage, ležaji, verige, vrvi, prenosni trakovi, obloge na valjih iz gume, jermenje, potrošni material (gorivo, mazivo, sredstva za hlajenje). Med stroške popravila se štejejo tudi stroški demontaže in montaže.

V letu 1972 smo za strojelomno premijo plačali okoli 40 starih milijonov din, od zavarovalnice pa smo prejeli približno 46 milijonov, kar je okoli 116 % premije.

Zavarovanje odgovornosti krije škodo zaradi civilno-pravnih odškodninskih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti sklenitelju zara-

di nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki ima za posledico: 1. telesne poškodbe, okvaro zdravja ali smrt neke osebe, 2. uničenje, poškodbo ali izginitev stvari (če je to izredno povedano v polici).

Zavarovalnica pa ne jamči in ne povrne škode, če sklenitelj z naklepom povzroči nesrečo, ne odgovarja za škode, do katerih pride zato, ker sklenitelj ne odstrani posebno nevarne okolnosti, kar je zahtevala zavarovalnica. Za posebno nevarno se v dveh šteje okolnost, zaradi katere je že prišlo do nesreče.

Za zavarovanje odgovornosti je „Novoles“ plačal premijo okoli 5 starih milijonov, od zavarovalnice pa smo dobili povrnjeno približno 8 starih milijonov.

Vlomsko zavarovanje krije škodo vloma, poskusa vloma in ropu, če so pri tem zavarovane stvari odnesene, uničene ali poškodovane. Zavarovanje pa ne obsega škode zaradi navadne tatvine, zatajitve ali poneverbe; primanjkljaja ugotovljenega ob inventurah itd.

Pri vlamu mora biti obvezno obveščena tudi uprava javne varnosti, ki napravi zapisnik in poišče krivce.

Stem člankom sem hotel pojasniti le najpomembnejše stvari v zvezi z zavarovanjem. Ostalo problematiko zavarovanja (kasko, avto-nezgode) pa bom detaljneje obdelal v eni izmed naslednjih števil našega lista.

Za kakršnakoli pojasnila v zvezi zavarovanja pišite na uredniški odbor lista „NOVOLES“.

Referent za DOZ:
JANEZ ARTAC

Slabosti minulega obdobja

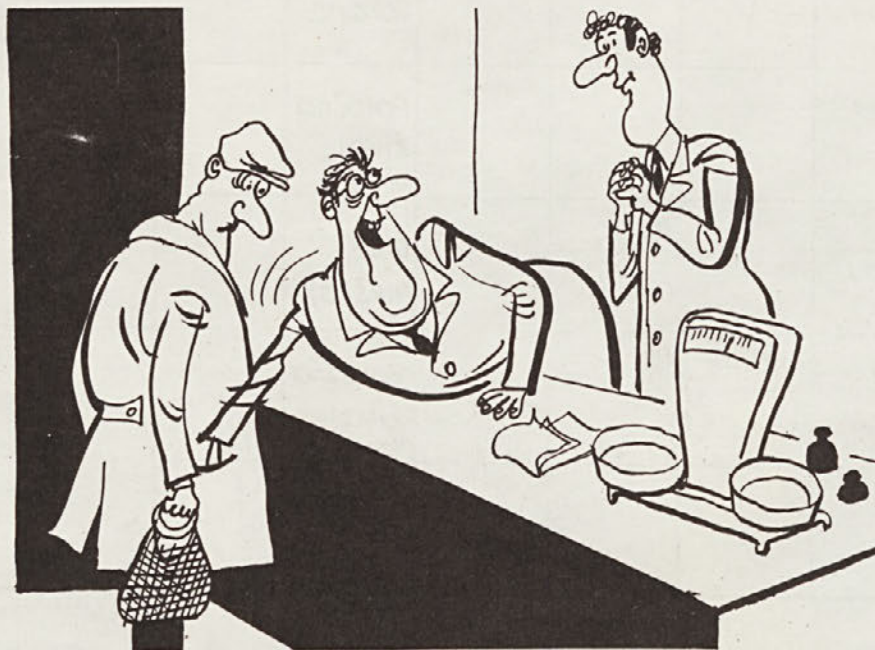
Obdobje, ki ga obravnavamo, je odkrilo mnoge slabosti v delu Zveze komunistov Slovenije in njenih organov, ki jih moramo in moremo odpraviti. Omenili smo že pomanjkljivosti zaradi pritiskov, ki so potiskali ZK v vlogo spremljevalca družbenega gibanja, ne pa njenega najpomembnejšega oblikovalca. Pri tem ne gre le za organizacijske slabosti. To zgovorno dokazuje tudi dejstvo, da smo doslej vse preveč ločevali socialno sestavo ZK od celotne kadrovske politike. To je pripeljalo do tega, da v predstavniških organih skoraj ni delavca iz neposredne proizvodnje, ni ga bilo celo v zboru proizvajalcev in tudi v sedanjih samoupravnih zbiorih jih ni. Isti razlogi kot glede delavcev so pripeljali do upada števila žensk in mladine prav v vseh organih – predstavniških in celo samoupravnih. (Iz poročila Franca Popita)

Kadrovske vesti

V aprilu smo sprejeli na delo 6 novih delavcev, in sicer:

1. KOZAN Ivanka v tovarno vezanih plošč,
2. HROVATA Jožeta v tovarno stilnega pohištva,
3. ERJAVCA Antona v tovarno stilnega pohištva,
4. TRAMTETA Stanislava v tovarno ploskovnega pohištva,
5. DRAŽETIČA Pileta na centralno skladišče lesa,
6. UHANA Jožeta v računski center.

V aprilu je delo prenehalo 18 delavcev, in sicer – sporazumno: BUKOVEC Ciril, VODIŠEK Ivan, STANIŠA Bernarda, KOBE Marija, MEDIC Metod in SUBAN Marija; samovoljno: HUMAR Stane, ZELENKA Anica, POGLAJEN Franc, METELKO Marinka, PEČAK Franc, ERJAVEC Anton in BELE Janez; upokojitev: ROM Nada, v JLA: VRHOVAC Veselko in COLARIČ Milan; negativna ocena delavca: GORIŠEK JANEZ; odhod v uk: MURN Boris

– Zakaj ne bi v tej situaciji tudi mi posegli za notranjimi rezervami?

(Karikatura: Oto Reisinger, Vijesnik)

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Slavko VIDMAR. Izdaja Lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Stavek, filmi in montaža ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.

Sest.: I. RUDI	Naš kadrov- nik (slavko)	Snemal- na naprava	Uran	Nekdanji izdelek TVP
skupaj, na kup				
Ingolič Anton			A Droži	
Mesto v spodnji Avstriji				

Liter	NOVOLES	Oton Župančič			100m ²		E Mesto v Braziliji	
6. črka abec.	Jej (lat.) Plavalna discipl.	Erbij			Večanje Samogl.			
Pazljiva, skrbeča						Sogl.	Amper Nov objekt Novolesa	1. črka abec.
Argon		Del vozila Neznanec			Trdnjava Del opere			
Umrta						Prežihov Voranc		Naslov slov. knjige o psu
Mlad gospod (Nem)						Potočna žival		
Aluminij		♂ v redu (angl.)		Italija Oranje		Otok (Turško)		
Premer	Kisik Dušik		vzklik samogl.			Vprežna žival		
Nekdanja Angora						Predujem		